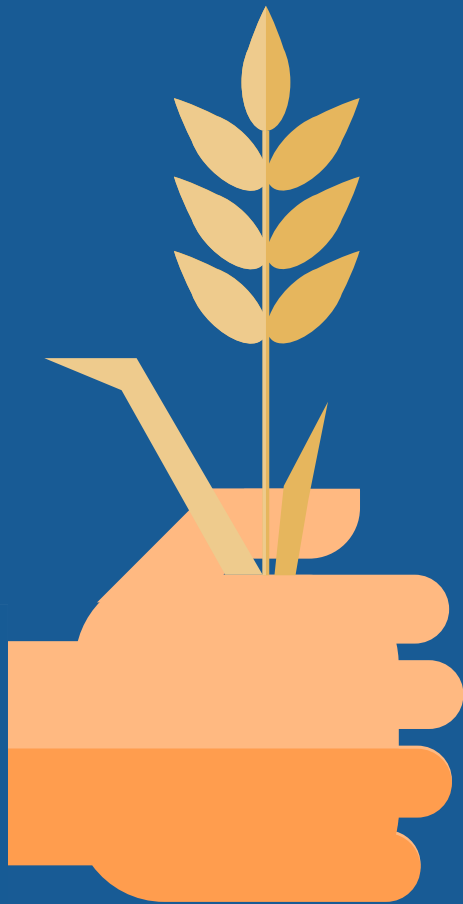

Valvonnan terveisiä ja tärkeimpiä havaintoja keväälle 2025

Mitä on hyvä miettiä ja suunnitella tulevan kesän osalta

Uudenmaan ELY-keskus
Maaseutuyksikkö
Valvonta

Sisältö

- Tuliko uusia lohkoja hallintaan? – Muista ottaa viljavuusnäyte
- Suojakaistat kuntoon
- Lannan vastaanotto ja lanta-analyysi
- Maatalousmaan avoimena pitäminen
- Markkinakelpoinen sato ja kasvinsuojelu
- Syysviljat ja mahdolliset talvituhot
- Monimuotoisuuskasvien kasvustot vs. kasvinsuojeluainekiello (ekojärjestelmä)
- Satelliittivalvonta
- Vipu-mobiili – Tärkeää juuri nyt / tulossa on
- Rikkakananhirssi ja pantaheinä
- Vinkit ja linkit
- Valvonnan webinaarit jatkuvat kesäkuussa

Tuliko uusia lohkoja hallintaan? Ota viljavuusnäyte heti kun mahdollista, kuitenkin viimeistään ensimmäisen sitoumusvuoden loppuun mennessä

- Viljavuustutkimus tulee olla korvauskelpoisella lohkolla, jos lohkolle ilmoitettua kasvia voi ehtojen mukaan lannoittaa
 - Poikkeuksena seuraavat kasvit, joilla lannoitus ei ole sallittua lainkaan
 - kesannot
 - luonnonhoitonurmi
 - ekojärjestelmän viherlannoitusnurmi
 - ympäristösopimusalat
 - suojakaista (ilmoitettuna omalla kasvikoodilla)
 - viljelemätön
- Valtioneuvoston asetuksessa (*Huom! Luonnos 3.3.2025*) esitetty, että hallintaan tulevista peruslohkoista on oltava viljavuustutkimus sitoumusvuoden loppuun mennessä

[Viljavuustutkimus](#) – linkki ympäristökorvauksen sitoumusehtoihin

[Lannoita ehtojen mukaisesti](#) – linkki ehdollisuuden oppaaseen 2025

HtS	
m	
0,8	
6,1	
2600	
3,4	
224	
495	
26	

MoL	HtMr
mr	m
1,0	2,2
5,9	7,1
2200	
2,8	3370
200	150
770	360
9,5	350
24	6,0
46	
2	1,9
27	22
1	30
9	27

Teetä lanta-analyysi viiden vuoden välein

- Lanta-analyysivelvoite koskee tilaa, jolla syntyy ja/tai joka käyttää lantaa lannoitteena enemmän kuin 25 m³ vuodessa.
 - Jo *kaksi* hevosta (säkä > 150 cm) tuottaa 34 m³ lantaa!
 - Muista pyytää lanta-analyysi vastaanottaessasi lantaa
- Lanta-analyysissä tulee määrittää lannan sisältämä liukoinen tyyppi, kokonaistyyppi ja kokonaisfosfori.
- Lanta-analyysin tulee olla voimassa lannoitushetkellä.

Vesistöön rajoittuvalla loholla oltava suojakaista

- Tarkista Vipu-palvelusta!
- **Vähintään 3 m leveä kaista peltolohkolla**
- **EI puuvartisia kasveja** (paju, vadelma, puut)
- Uudista kasvusto tarvittaessa – **voit uusia suojaviljaan**
- Kirjaa uusimisen perustelut lohkokirjanpitoon
- Vaikeissa rikkatilanteissa voit pesäkeruiskuttaa – pyydä lupa ELY:stä ([lomake 443](#))
- Niittäminen vuosittain kannattaa!

Suojakaistaseuranta kevät - syksy. Kuvaaja: Martina Motzbäuchel

Suojakaistat eivät ole hyväksyttäviä- kesä 2024. Kuvaajat: Lauri Piltonen ja Sanna Kölhi-Virkkula

Maatalousmaa

- Peltoalalla tai pysyvien kasvien alalla ei saa olla vesakkoa. Vesakolla tarkoitetaan yli kahden vuoden ikäisiä lehtipuita tai -pensaita.
 - Vesakon niittäminen *ei tee alasta hyväksyttävää*, sillä maatalousmaata on käytettävä maataloustoimintaan, eikä vesakon niitto ole maataloustoimintaa.
- Havupuut rajataan koosta riippumatta aina pois peltolohkon alasta.
- Viherkesantojen kasvuston on koostuttava heinäkasveista tai muista nurmirehukasveista ja näitä on oltava lohkon alasta yli 50 %.
- Uutta vuonna 2025; Luonnonhoitonurmien kasvuston on koostuttava heinä- ja nurmirehukasveista. Nurmikasveja on oltava vähintään 50 % kasvustosta
- [Maatalousmaan kriteerit hakuoppaassa 2024](#)

Pelto ja kasvusto kaukaa katsottuna siisti – vai onko sittenkään?

Metsänpohjan kasveja kasvava ala ei ole maatalousmaata: sammal, varvut

Kuvat ovat samalta lohkolta: metsänpohjaa siellä täällä. Valvonnassa tehtiin peruslohkorajan korjaus

Erilaisia viherkesantoja

Viherkesanto kuvattu syyskuussa 2024 – lohkon kasvusto niitetty heinäkuun loppupuolella

Viherkesanto kuvattu elokuussa 2024. Lohko liian rikkainen (lupiini levinnyt ja kasvustossa ei 50%:a heinäkasveja), lohkolle ei makseta tukea

Puskittuvat ojat 1

- Lohkon raja on kartalla ojan keskellä (alle 3 m oja)
- Puuvartisia kasveja (yli 1,5 m korkeat pajut) ojassa ei hyväksytä
- Tarkkaile pajuja, kasvuvauhti on huima
 - Niitä ojat huolellisesti
- Lohkon raja siirtyy kuvassa oikealla kasvuston reunaan

Puskittuvat ojat 2

- Lohkon raja oli (alle 3 m leveän) ojan keskellä
- Puuvartisia kasveja ei hyväksytä, joten raja siirtyy ojan niskaan
- Tarkkaile pajuja, kasvuvauhti on huima
 - Yli 1,5 m pajut ja puskat rajataan myös pois

Kuvan tilanne OK, haapa levinnyt tämän vuoden aikana kauran joukkoon

- Peltoalalla tai pysyvien kasvien alalla ei saa olla vesakkoa.
- Vesakolla tarkoitetaan yli kahden vuoden ikäisiä lehtipuita tai -pensaita.

Luonnonhoitonurmet

- Kasvinsuojeluaineiden käyttö sallittu 1.9. alkaen kasvuston päättämiseen.
 - Toisen vuoden kasvuston voi päättää kasvinsuojeluaineilla 1.8. alkaen kun perustetaan syyskylvöinen kasvi
 - Huom! Jos päätät kasvuston kasvinsuojeluaineilla, et voi ilmoittaa samaa alaa luonnonhoitonurmeksi seuraavana vuonna
- **Vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitto tarvittaessa vuosittain**
- **Muista kirjata lohkokirjanpitoon siemenseoksen kasvilajit ja osuudet!**

Niitetty luonnonhoitonurmi, kunnossa.

Viherlannoitusnurmet

- Kasvinsuojeluaineiden käyttö sallittu 1.9. alkaen kasvuston päättämiseen
 - Toisen vuoden kasvuston voi päättää kasvinsuojeluaineilla 1.8. alkaen kun perustetaan syyskylvöinen kasvi
 - Huom! Jos päätät kasvuston kasvinsuojeluaineilla, et voi ilmoittaa samaa alaa viherlannoitusnurmeksi seuraavana vuotena
- **Vaikeissa rikkakasvitilanteissa niitto tarvittaessa vuosittain**
- **Muista kirjata lohkokirjanpitoon siemenseoksen kasvilajit ja osuudet!**

Toisen vuoden viherlannoitusnurmen alassa runsaasti rikkakasveja, olisi pitänyt niittää rikkakasvien leviämisen estämiseksi. Tätä ei hyväksytä valvonnassa – tukea ei makseta

Monimuotoisuuskasvustot

- Kasvinsuojeluaineiden käyttö sallittu pesäketorjuntana vaikeissa rikkakasvitilanteissa ([uutta 2025](#))
- Niitto pääasiallisen kukinnan jälkeen, kuitenkin **aikaisintaan 1.8. alkaen**
- Voi perustaa myös saarekkeena tai kaistana
- **Muista kirjata lohkokirjanpitoon siemenseoksen kasvilajit ja osuudet!**

Monimuotoisuuskasvusto, pölyttäjähönteis- ja maisemakasvusto.

Onnistuneita monimuotoisuuskasvustoja 1

Monimuotoisuuskasvusto, riista (aurionkukka, hunajakukka, apila)

Monimuotoisuuskasvusto, riista (vehnä ja rehukaali)

Onnistuneita monimuotoisuuskasvustoja 2

Monimuotoisuuskasvusto, pölyttäjä ja maisema (mm. öljyretikka, hunajakukka, ruusvirna jne.)

Monimuotoisuuskasvusto, pölyttäjä ja maisema (hunajakukka, auringonkukka, veriapila)

Syysviljat / mahdolliset talvituhot

- Talvituhoalan voi hyväksyä, jos alalta on torjuttu rikkakasvit joko mekaanisesti tai kemiallisesti
- Talvituho alaa ei voi hyväksyä, jos jättää rikkakasvit hoitamatta = seuraamus tulee
- Tarkasti mietittävä milloin kasvuston rikkoo / säilyttää syksyllä kylvetty syysvilja
- Rikkakasvitilanne on monena vuonna "räjähtänyt" heinäkuussa, kun sateet alkaneet
- Muista kirjata lohkokirjanpitoon kaikki tehdyt toimenpiteet kasvukauden aikana

Saunakukka alue jätetty hoitamatta – alue rajataan valvonnassa omaksi kasvulohkokseen, jolle tukea ei makseta

Markkinakelpoinen sato ja kasvinsuojelu

Lohkolla tehdyillä toimenpiteillä on vaikutusta

- Kasvustossa voi olla puutteita, mutta kasvinsuojelu / muut viljelytoimenpiteet tehty ja pyritty tuottamaan korjuu ja markkinakelpoista satoa = ei seuraamuksia
- Lohkolla runsaasti rikkaa, kuitenkin tehty riittävät ja tavanomaiset viljelytoimenpiteet = ei seuraamuksia
- Lohkolla asianmukaisesti perustettu yksivuotinen viljelykasvi, kasvusto ollut kauttaaltaan rikkakasvien valtaama. Kasvusto niitetty rikkakasvien leviämisen estämiseksi = ei seuraamuksia

Kumina puhdistusniitetty – ei seuraamuksia

Markkinakelpoinen sato ja kasvinsuojelu 1

Tekemättä jätetyt toimenpiteet aiheuttavat tuen menetyksiä

- Lohkolla on runsaasti rikkakasveja, mutta myös hyvä kasvusto viljelykasvia, lohkolta korjattavissa satoa. Kasvinsuojelusta ei ole huolehdittu = 50 % seuraamus tukeen
- Lohkolla on kauttaaltaan runsaasti rikkakasveja, viljelykasvin osuus kasvustosta on hyvin vähäinen ja satoa ei korjattavissa = lohkolle ei makseta tukea (kasvinsuojelutoimenpiteitä ei tehty)
- Kasvusto on harva tavanomaiseen verrattuna, eikä johdu poikkeuksellisista olosuhteista. Kylvetty siemenmäärä ollut aivan liian pieni, sato ei korjattavissa = lohkolle ei makseta tukea

Kevätvehnää ilmoitettu = lohkolle ei makseta tukea

Kevätvehnää ilmoitettu, todella paljon jauhosavikkaa, 50% seuraamus lohkon tukeen

Markkinakelpoinen sato ja kasvinsuojelu 2

- Monivuotinen puutarhakasvusto heikko, rivivälit hyvin rikkaisia, eikä niitä ole kuluvana vuonna hoidettu. Lohkolla ei mahdollista korjata satoa = lohkolle ei makseta tukia
- Lohkolla pitäisi tuottaa nurmea, lohkolla kasvaa vähän luonnonheinää ja paljon rikkakasveja, kasvustoa ei ole uudistettu. Lohkolla ei ole korjattavissa satoa = lohkolle ei makseta tukia

Mansikka lohko = lohkolle ei makseta tukea

Laidunnurmi lohko = lohkolle ei makseta tukea

Rikkakananhirssi ja pantaheinä 1

- Rikkakananhirssi ja pantaheinä ovat erittäin pahoja rikkakasveja
- Tuhansia jyviä
- Jyvien itävyys voi säilyä siemenpankissa 10 vuotta
- Kehittää helposti kasvinsuojeluaineresistenssiä
- Rikkakanahirren pituus 20-170cm
- Pantaheinän pituus 20-50 cm
- [Tunnista ja torju rikkakananhirssi – video](#)
- [Tunnista rikkakananhirssi ja pantaheinä](#)

Rikkakananhirssi

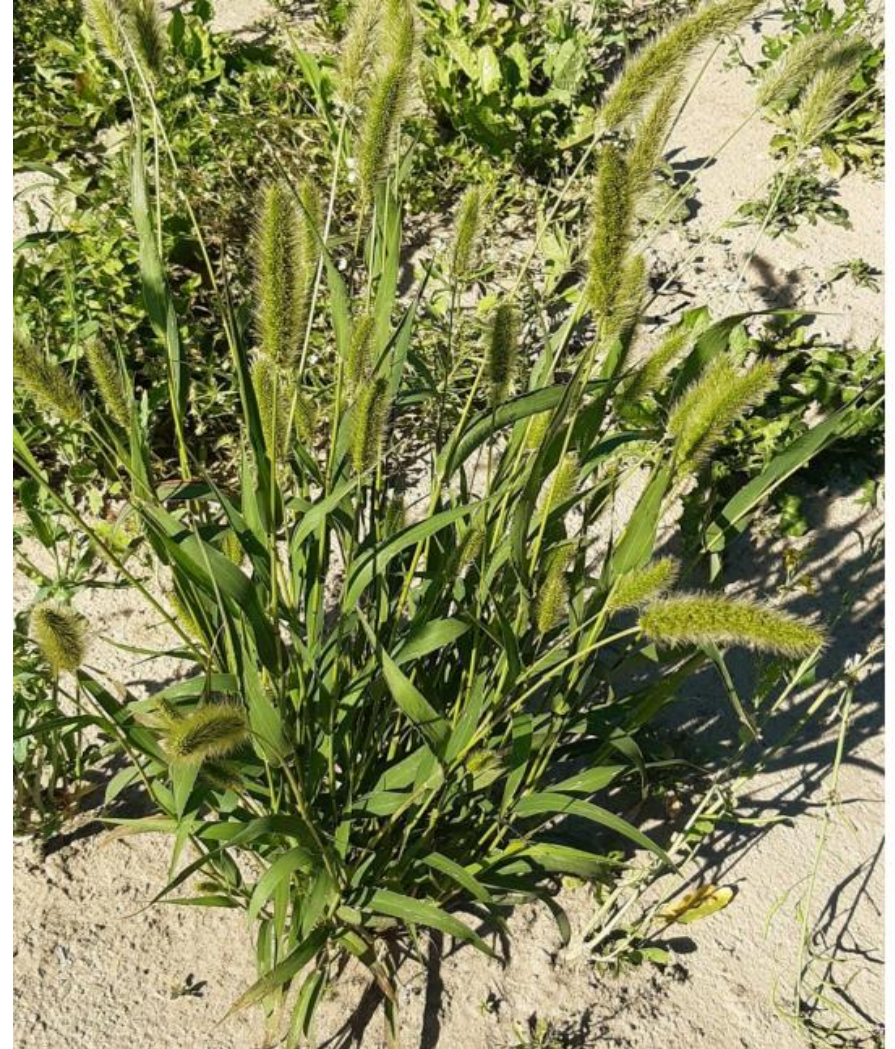
Rikkakananhirssi ja pantaheinä 2

Leviää ainakin seuraavalla tavalla:

- Monimuotoisuusseoksista
- Työkoneiden kautta
- Eläinten kautta
- Tulvien kautta

Rikkakanahirssi/pantaheinä voidaan torjua esim. seuraavasti:

- Kitkentä käsin
- Kemiallisella torjunnalla jopa 90-95% torjuntavaste (vaatii mahdollisesti monta ruiskutusta)
- Avokesanto hyvä vaihtoehto rikkakanahirssin torjunnassa
- [Havaitse ja torju rikkakananhirssi ja pantaheinä ajoissa](#)

Pantaheinä

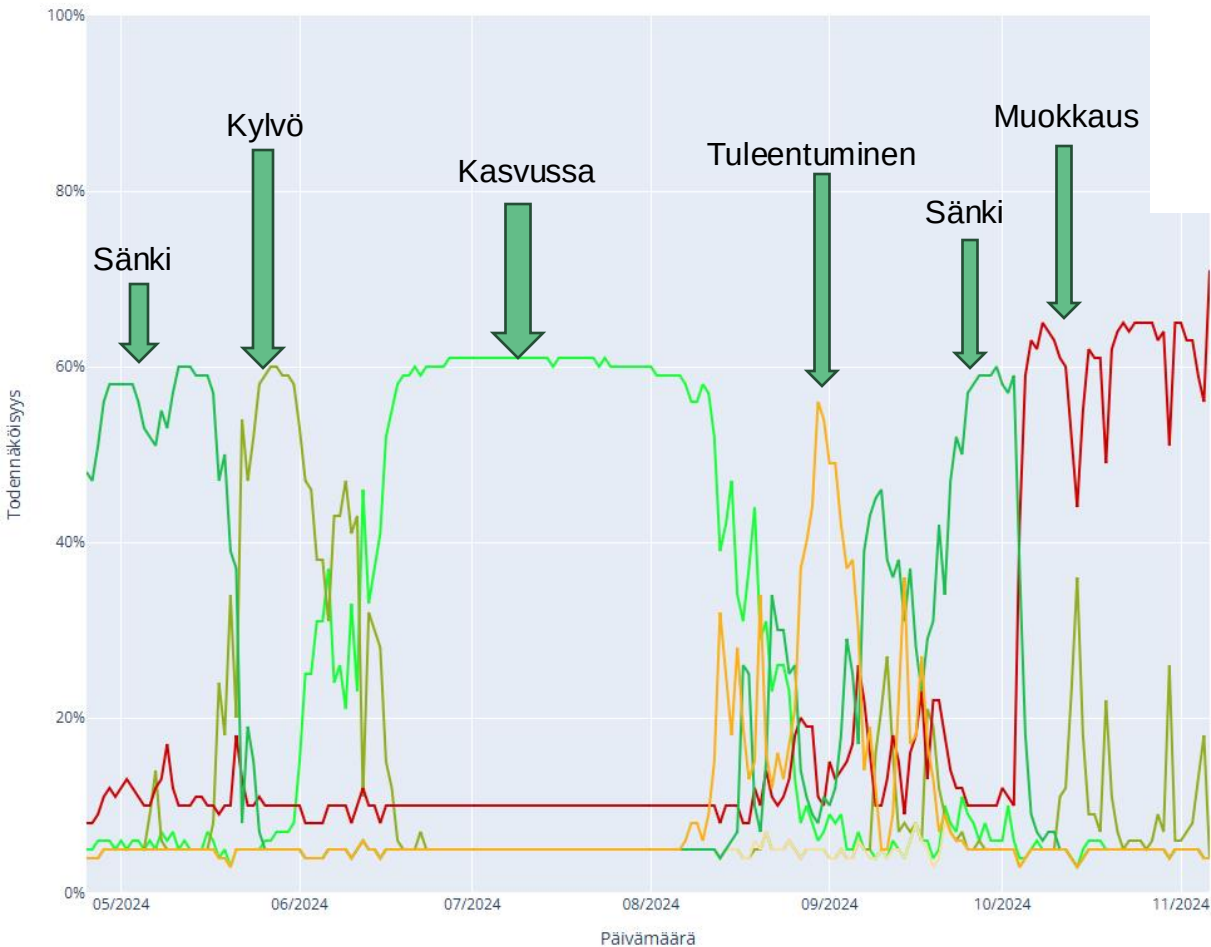
Satelliittiseuranta

Vuonna 2024 tarkastettuja tukiehtoja:

- lohko on maatalousmaata
- lohkoa käytetään maataloustoimintaan
- lohkon kasvipeitteisyys on syysilmoituksella ilmoitetun mukaista
- lohkolle peltotukien hakemuksessa ilmoitettu kasvi vastaa tilannetta pellolla
- lohkon kasvusto on säilytetty tai hoidettu toimenpiteen ehtojen mukaisesti
- lohkolla on noudatettu sängenvälityskieltoa

Satelliittiseuranta 1

Hernekasvusto

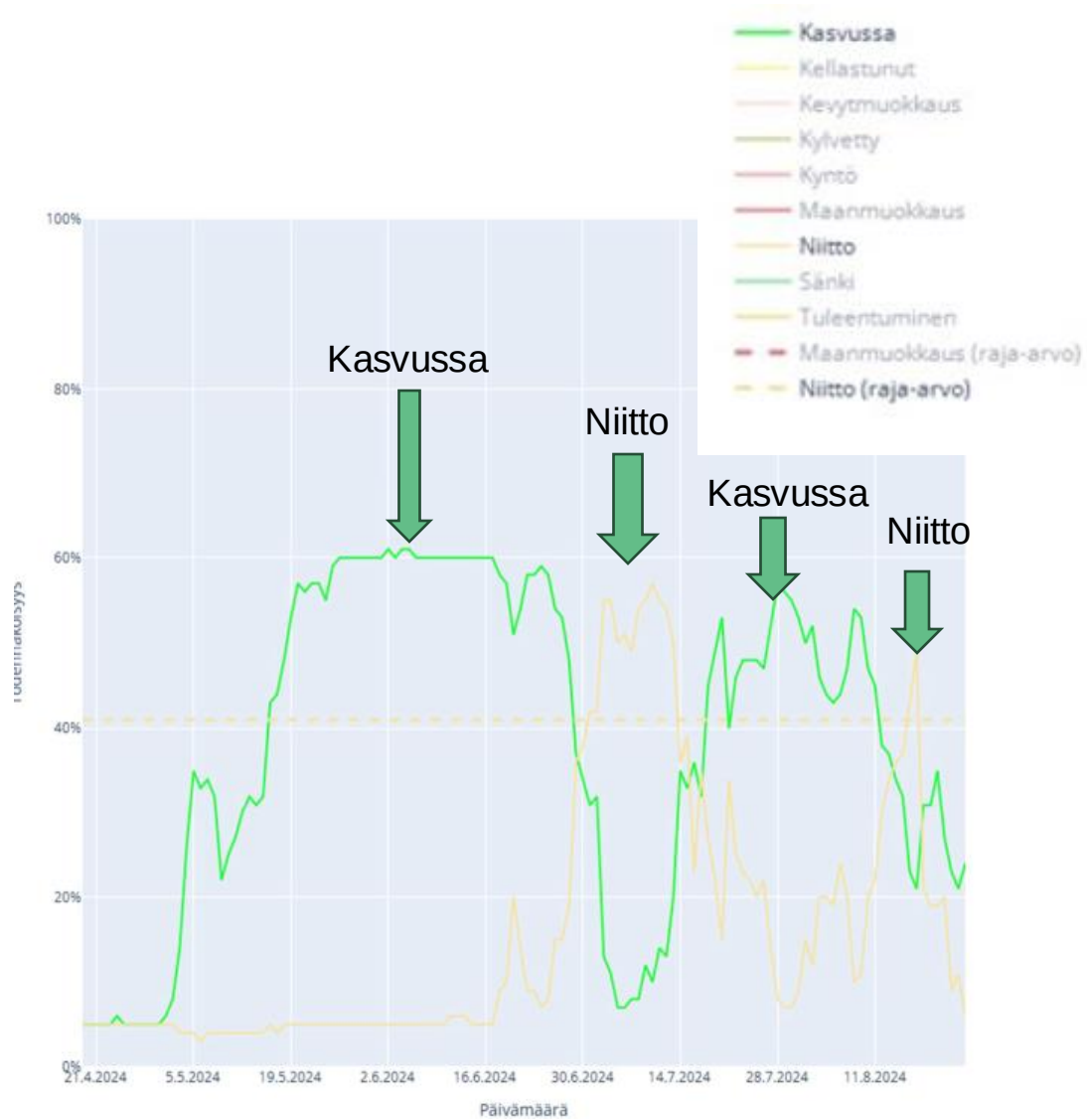

- Kasvussa
- Kellastunut
- Kevytmuokkaus
- Kylvetty
- Kyntö
- Maanmuokkaus
- Niitto
- Sänki
- Tuleentuminen

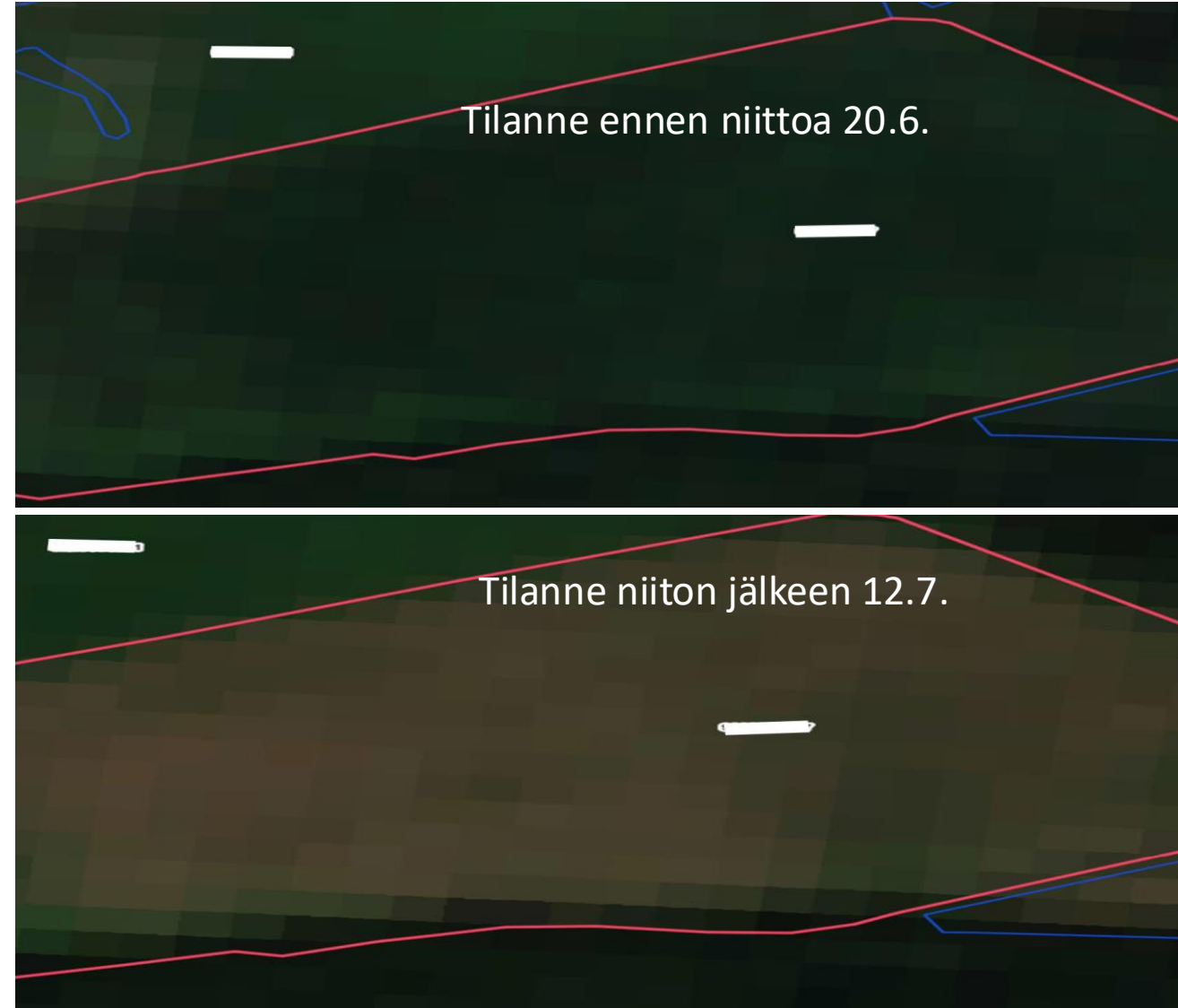
Muokkaus ja kylvö 21.5.

Kasvu 10.7.

Satelliittiseuranta 2

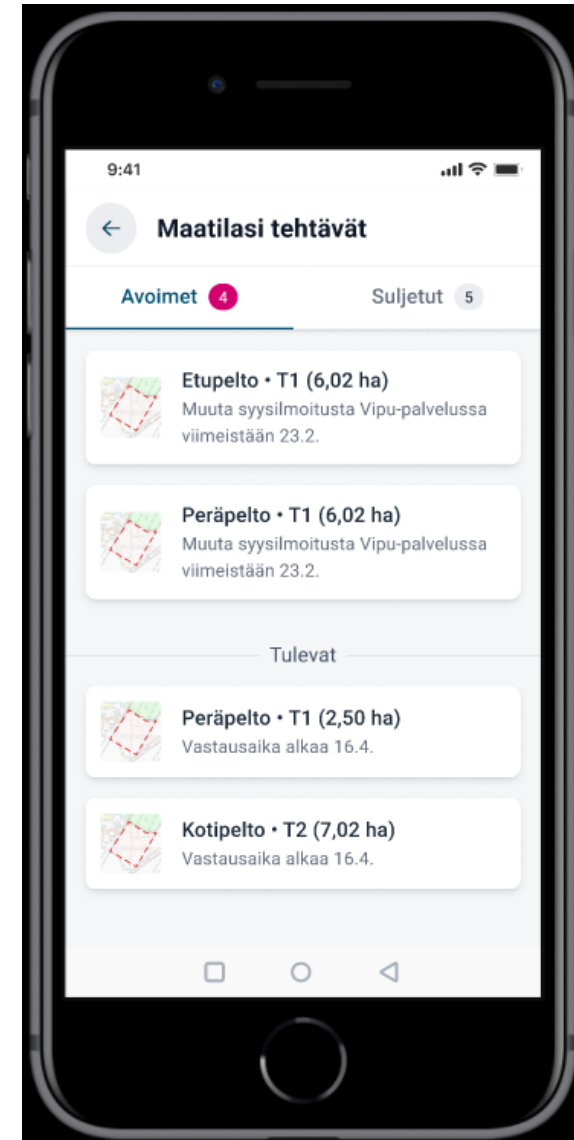
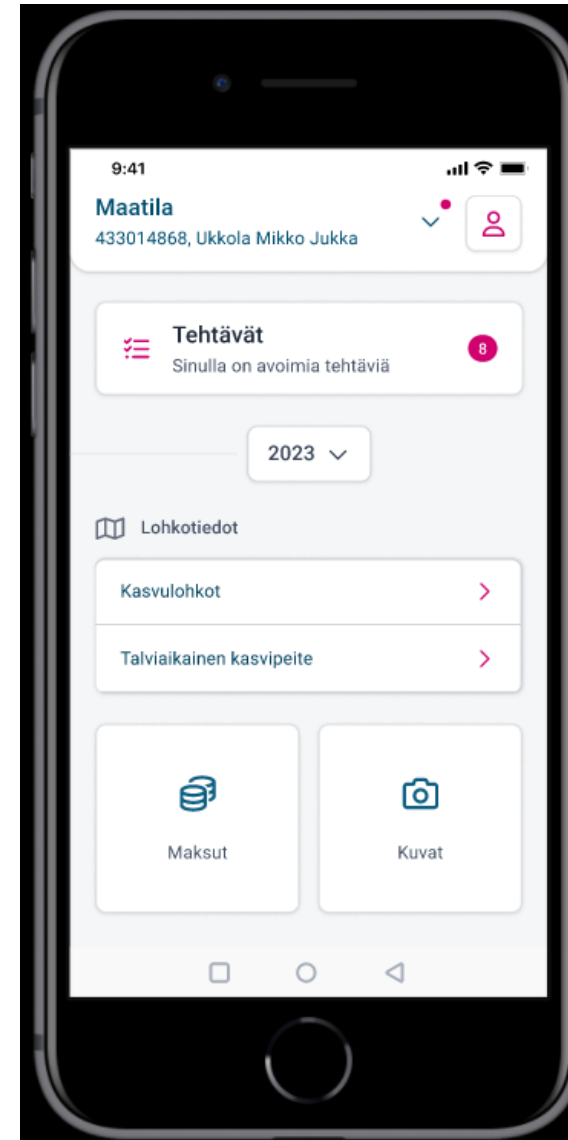
Rehunurmi

Satelliittiseuranta – tärkeää juuri nyt

Päivitä Vipu-mobiilisi puhelimessa viimeisimpään saatavilla olevaan versioon!

- Jatkossa uudet päivitykset tuodaan pakotettuna, jos uusi versio on saatavilla
- **Reagoi viipymättä**, mikäli saat selvityspyynnöstä tekstiviesti-ilmoituksen
- **Valtuutus on uudistunut** Vipu-mobiilissa
 - Mahdollisuus antaa käyttäjälle vain rajattu oikeus
 - Lohkojen selaaminen Vipu-mobiilissa
 - Vipu-mobiililla kuvaaminen ja selvityspyyntöön vastaaminen
- **Ohjeita** valtuutukseen omasta kunnastasi ja Ruokaviraston sivustolta [Vipu-ohje: Valtuuttaminen Vipu-palvelussa](#)

Satelliittiseuranta – tulossa tuleviin sovellusversioihin

- **Tieto offline-tilassa olemisesta**

- Sovellus ilmoittaa, kun kuva tallentuu verkkoyhteyden palautuessa
- Sovellus myös ilmoittaa ajan, jonka jälkeen kuva vanhenee, ellei verkkoyhteys palaudu
- Sovellukseen tulee kirjautua uudelleen, kun verkkoyhteys palautunut tai kuva ei tallennu

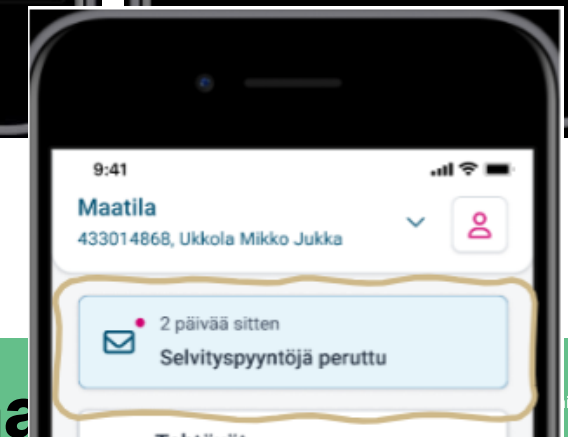
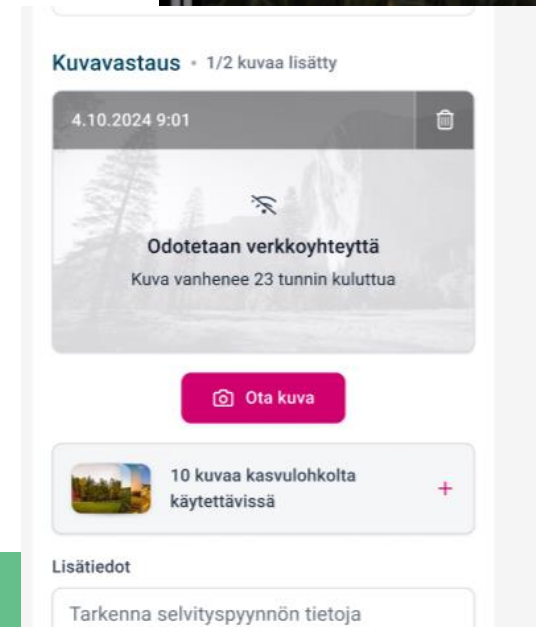
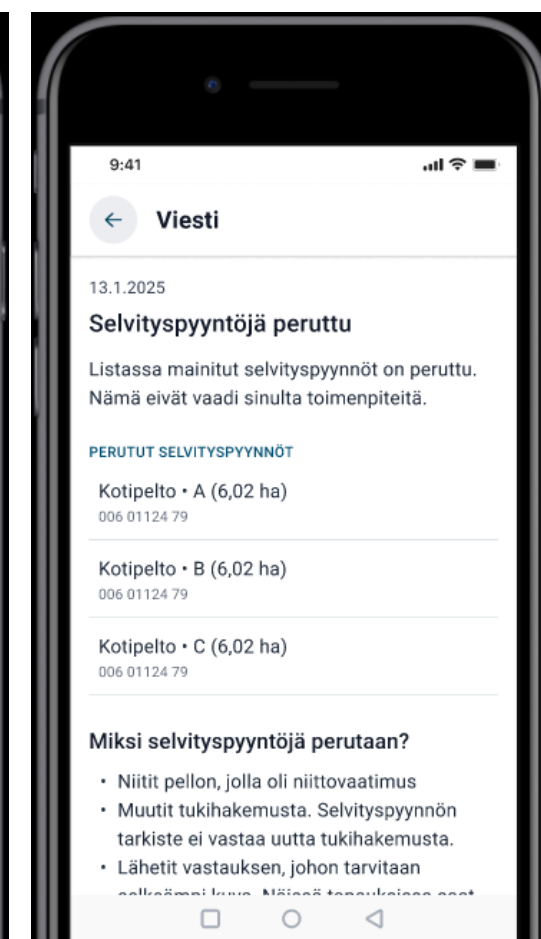
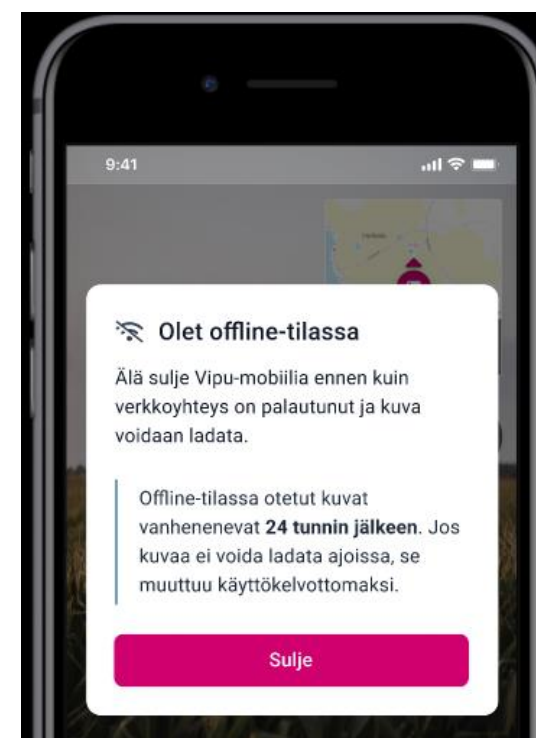
- **Selvityspyyntöön suoraan otettu kuva** tallentuu jatkossa Vipu-mobiilin galleriaan ja on sieltä tarkasteltavissa myöhemminkin

- **Peruuntunut selvityspyyntö**

- Ei lähetetä tekstiviestiä, tieto löytyy Vipu-mobiilista
- Enää ei tarvitse ihmetellä selvityspyyntöjen "häviämistä"

- **Lisätiedot – osio kuvanoton yhteydessä pakolliseksi**

- Mahdollisuus selventää kuvaa esim. kylvöajankohdalla, siemenseoksella, niittöpäivämäärällä jne.
- Saattaa säästää kirjoittajansa saamasta uusinta selvityspyyntöä

Vinkit ja linkit

Ehdollisuuden opas

[Ehdollisuuden opas 2025](#)

VIPU – mobiilin ohjevideot

[Vipu - mobiilin ohjesivulle](#)

Katsasta ajankohtaiset uutiset ja viljelijäkoulutusmateriaali Maaseutu.fi/uusimaa sivustolta

[Maaseutu.fi/uusimaa ohjesivulle](#)

Tilaa Ruokaviraston uutiskirje ja pysy ajan tasalla

[Ruokaviraston uutiskirjeen tilaukseen](#)

Satelliittiseuranta

[Ruokaviraston info satelliittiseurannasta](#)

Peltotukien ehtoihin muutoksia 2025

[Ruokaviraston uutinen](#)

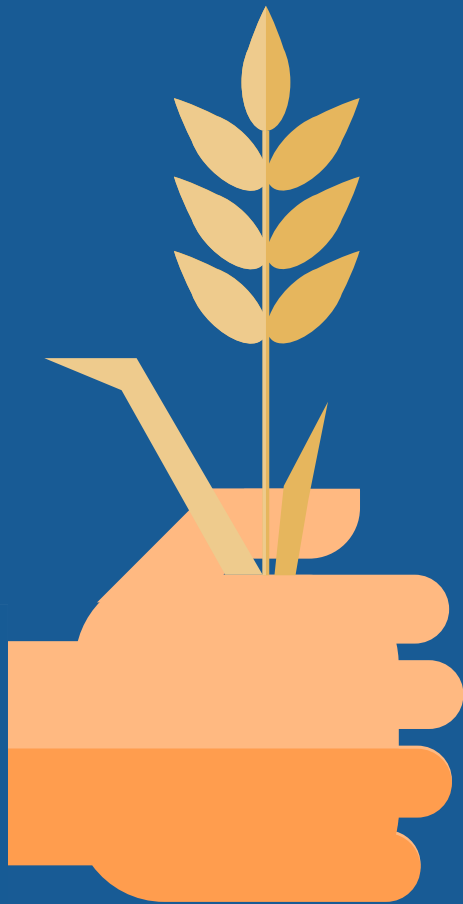

Valvonnan webinaarit jatkuvat kesäkuussa

- Alustava ajankohta kesäkuun alkupuolella
- Keskitytään kasvukaudella tehtäviin valvontoihin ja niissä tarkasteltaviin asioihin
- Tarkempi tiedotus kuntien kautta ja ELY:n somekanavien kautta

Kuva: Mediafarmi

Kiitos ja hyvää kevättä kaikille!

Maaseutuyksikkö /Valvonta

uudely.valvonta@ely-keskus.fi

> Mikäli mikään valvontaan liittyvä asia askarruttaa, olkaa rohkeasti yhteydessä <